

งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

หลักสูตรการตัดผมชาย
จำนวน 5 ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นหน่วยส่งเสริมสนับสนุนในการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพหลักสูตรการตัดผมชาย รวมถึงการสนับสนุนประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการศึกษาอาชีพให้มีความทำงานสร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เน้นเรื่องการมีอาชีพเพื่อการมีงานทำมีรายได้จึงได้คัดเลือกหลักสูตรการตัดผมชาย เพื่อพัฒนาและต่อยอดมาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไปได้

ขอขอบคุณวิทยากรวิชาชีพ และคณะดำเนินงานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ที่ได้ร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดทำแผนการเรียนรู้รวมทั้งสื่อต่างๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยากรและผู้เรียนต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

มกราคม 2568

สารบัญ

คำนำ	หน้า
สารบัญ	
ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดผมชาย	1
ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการตัดผมชาย	6
หลักสูตรการตัดผมชาย	
ความเป็นมา	7
จุดประสงค์การเรียนรู้	8
กลุ่มเป้าหมาย	8
ระยะเวลา	8
เนื้อหาหลักสูตร	8
การจัดการเรียนรู้	8
สื่อการเรียนรู้	8
การวัดและประเมินผล	8
การจบหลักสูตร	8
เอกสารหลักฐานการศึกษา	9
การเทียบโอนผลการเรียน	9
แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการตัดผมชาย	10
ใบความรู้ ความเป็นมาการตัดผมชาย	12
ใบความรู้ อุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดผมชาย	13
ใบความรู้ ขั้นตอนการตัดผมชาย	14
ใบความรู้ แบบทรงผมชาย	17
ใบงาน แบบบันทึกการตัดผมชาย	18
แบบวัดและประเมินผลการตัดผมชาย	19
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	20
บรรณานุกรม	21
รายชื่อคณะผู้จัดทำหลักสูตร	22

ปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า

ปัตตาเลี่ยนไฟฟ้ามีหน้าที่หลักในการขึ้นทรงผม ส่วนประกอบของปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า ประกอบด้วยฟันปัตตาเลี่ยน 1 ฟัน ฟันล่างถูกยึดไว้ให้อยู่กับที่ ส่วนฟันบนยึดติดอยู่กับแกนเหล็กที่สามารถขยับเขยื้อนได้ โดยอาศัยคอยล์แม่เหล็กไฟฟ้าที่อยู่ข้างใน ฟันบนนี้จะเป็นตัวทำหน้าที่ในการตัดผม

การตั้งฟันปัตตาเลี่ยน ฟันบนจะต้องให้อยู่ต่ำกว่าฟันล่าง ประมาณ 1 - 2 มิลลิเมตร เสมอ

สิ่งที่ควรระวังความคมของฟันปัตตาเลี่ยน

1. ไม่นำไปใช้ตัดอย่างอื่น
2. ระวังอย่าให้ตกหล่น
3. อย่าให้เป็นสนิม
4. ไม่นำไปตัดผมที่ศีรษะไม่สะอาด

หน้าที่ปัตตาเลี่ยน

1. ทำหน้าที่ตัดผมและสร้างแบบทรงต่าง ๆ รวบรวมให้เร็วขึ้น
2. ใช้แฉ่งเพียง 1/2 ของปัตตาเลี่ยน ไม่ต้องใช้เต็มหน้า
3. ใช้ปัตตาเลี่ยนเดินตามหัว

กรรไกรตัดผม

กรรไกรตัด

- ทำหน้าที่ตัดผมให้ได้รูปทรงตามต้องการ
- ทำหน้าที่เก็บแฉงผมที่แหลมให้กลม

กรรไกรซอย

- ทำหน้าที่ซอยผมให้บางก่อนขึ้นทรง
- ทำหน้าที่ลบขอบผมที่เป็นสันให้กลมกลืน
- ทำหน้าที่ซอยผมให้ได้รูปทรงตามที่ต้องการ

หวีใหญ่

หน้าที่ของหวีใหญ่

1. ตักผมในส่วนที่มีผมยาวมาก ๆ เพื่อให้ปัตตาเลี่ยนตัดออก
2. ตักผมในส่วนที่ยาวออก เพื่อให้เหลือเส้นผมสั้น

หวีเล็กปลายเรียว

หน้าที่ของหวีเล็กปลายเรียว

1. ตักผมในส่วนที่สั้นในส่วนที่ติดกับผิวหนังศีรษะ เพื่อให้ปัตตาเลี่ยนตัดออก
2. ตักเส้นผมในส่วนที่แคบ ๆ เช่น ตามแนวชายผม หรือตามเหนือใบหู เพื่อให้ปัตตาเลี่ยนตัดออก

แป้ง

หน้าที่แป้ง

- ใช้ซับเหงื่อเวลาใช้บัตรตาเลี่ยนจะได้ลื่น
- ใช้เช็ดผมที่ตัดเพื่อดูว่าส่วนไหนไม่เรียบ
- ป้องกันไม่ให้คัน และเส้นผมหลุดออกง่าย

พู่แป้ง

หน้าที่พู่แป้ง (ใช้ชนิดขนกระต่าย)

- ก่อนตัดผมต้องใช้พู่แป้งที่ตีผมเสียก่อนทุกครั้ง
- เพื่อซับเหงื่อไม่ให้เกิดอาการคัน เดินบัตรตาเลี่ยนแล้วไม่ติดเหงื่อ เพื่อให้ผิวหนังลื่น
- ทำหน้าที่ตรวจเช็กเส้นผมให้เห็นส่วนไหนไม่เรียบชัดเจนขึ้น

แปรงปิด

หน้าที่แปรงปิด

- ใช้ปิดผมให้หายคัน

แปรงชูด

หน้าที่แปรงชูด

- ใช้ชูดเศษผมดำออก จะเห็นทรงผมชัดเจนขึ้น

มีดโกน

หน้าที่ของมีดโกน

มีดโกนเป็นเครื่องมือที่จำเป็น เพราะมีดโกนทำหน้าที่สำหรับใช้ในการกันชายผม โขนหน้า โขนหนวด และ โขนเครา หลังจากตัดแต่งทรงผมเรียบร้อยแล้ว จะทำให้ใบหน้าเกิดความสวยงามยิ่งขึ้น

ผ้าคลุม

- ผ้าคลุมตัดผม เป็นอุปกรณ์ที่ต้องใช้ก่อนที่จะตัดผมให้ลูกค้าเพื่อป้องกันเส้นผม เลอะเสื้อผ้า

ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการตัดผมชาย

การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการตัดผมชายตามหลักสูตรมีพื้นฐานที่สำคัญเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ในสายอาชีพได้อย่างครบถ้วน ดังนี้:

1. พื้นฐานด้านทฤษฎี

1.1 ความรู้เกี่ยวกับเส้นผมและหนังศีรษะ

- โครงสร้างของเส้นผม (Cuticle, Cortex, Medulla)
- ประเภทของเส้นผม (เส้นเล็ก, เส้นใหญ่, ผมหยิก, ผมตรง)
- ปัญหาหนังศีรษะ เช่น รังแค หนังศีรษะแห้ง หรือมัน

1.2 เครื่องมือและอุปกรณ์

- การเลือกและใช้งานอุปกรณ์ เช่น กรรไกรตัดผม, ปัตตาเลี่ยน, หวี, มีดโกน
- การบำรุงรักษาและทำความสะอาดเครื่องมือ

1.3 สุขอนามัยและความปลอดภัย

- การปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยและการจัดการกับอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น

2. พื้นฐานด้านปฏิบัติ

2.1 การจับอุปกรณ์

- วิธีการจับกรรไกรและหวีที่ถูกต้อง และเทคนิคการใช้ปัตตาเลี่ยนในลักษณะต่าง ๆ

2.2 ทรงผมเบื้องต้น

- ทรงผมชายพื้นฐาน เช่น ทรงผมสั้น (Crew Cut), ทรงรองทรงสูง-ต่ำ (Fade), ทรงหวีเสีย (Pompadour)
- การออกแบบทรงผมให้เหมาะสมกับโครงหน้า

2.3 การจัดแต่งทรง

- การไคร้ผมและจัดแต่งทรงด้วยผลิตภัณฑ์ เช่น เจล, แวกซ์, โฟเมด

3. หลักการวางแผนการเรียนรู้

- วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ระดับพื้นฐานหรือขั้นสูงของผู้เรียน
- การสอนที่เป็นขั้นตอน เริ่มจากทฤษฎี → การสาธิต → การปฏิบัติจริง
- การประเมินจากการสังเกต (Observation) และการปฏิบัติ (Performance)

4. ความรู้เกี่ยวกับเทรนด์ทรงผมชาย

- การปรับตัวให้เข้ากับเทรนด์ทรงผมที่ทันสมัย เช่น Undercut, Textured Crop
- การใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือที่ช่วยในการสร้างสรรค์ทรงผม เช่น ปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า

5. จริยธรรมในสายอาชีพ

- การปฏิบัติต่อผู้รับบริการอย่างมืออาชีพ- การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสถานที่ทำงาน

หลักสูตรการตัดผมชาย

1.ความเป็นมา

การเลือกประกอบอาชีพในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน จำเป็นต้องมีข้อมูลพื้นฐานในหลักสูตรในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านการผลิต และความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาอาชีพต่างๆ กลุ่มอาชีพสาขาพาณิชยกรรมก็เป็นทางเลือกหนึ่งในการเลือกประกอบอาชีพ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเขาคว้อได้ดำเนินการคัดเลือกหลักสูตรการประกอบอาชีพด้านพาณิชยกรรมมานำเสนอไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ฝึกปฏิบัติและนำไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้อย่างทั่วถึงมีความมั่นใจในการนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพ การกำหนดเนื้อหาและชั่วโมงในการเรียนหลักสูตรจะประกอบไปด้วยจำนวนชั่วโมงของเนื้อหาความรู้และการปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพสร้างรายได้

การประกอบอาชีพช่างตัดผมชาย เป็นอาชีพหนึ่งที่เน้นการให้บริการและให้การเสริมแต่ง ออกแบบทรงผมให้กับผู้มาใช้บริการบุรุษซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งการออกแบบทรงผม ตัดผม สระผม ซอยผม ย้อมผม และออกแบบทรงผม รวมทั้ง การตกแต่งร้าน เข้ายกสมัยนิยม เพื่อดึงดูดความสนใจของลูกค้าและหากสามารถทำได้ครบวงจรก็จะสามารถดึงดูดลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนให้ความสำคัญกับความสวยงามและบุคลิกภาพที่ดีของตนเองมากขึ้น อาชีพความสวยความงามจึงเข้ามามีบทบาทในการเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างบุคลิกภาพให้ผู้คนได้มากขึ้น

ปัจจุบันธุรกิจการตัดผมชายครบวงจรได้ขยายการเปิดในทำเลธุรกิจต่างๆ มากขึ้นทั้งในอาคารสำนักงานให้เช่า และที่อยู่อาศัยคอนโดมิเนียม บริเวณโรงแรม บริเวณซูเปอร์มาร์เก็ต เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ที่ทำธุรกิจหรือพนักงานขององค์กรเหล่านั้น ทำให้ความต้องการทางด้านปริมาณของช่างตัดผมชายตัวมากขึ้น เป็นอาชีพหนึ่งที่คนในสังคมให้ความสนใจทั้งจากนักลงทุนใหม่ที่ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการทำผมมาก่อนเลย และผู้ที่ผ่านการเรียนวิชาชีพเสริมสวยแล้วอยากจะเป็นเจ้าของกิจการ เพราะเป็นธุรกิจที่ไม่มีความซับซ้อน ซึ่งสามารถเปิดดำเนินการได้โดยง่าย อีกทั้งยังเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้เป็นอย่างดีเป็นกอบเป็นกำหากได้ทำเลที่ตั้งกิจการที่ดีและนับเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพสูงสามารถสร้างรายได้ให้แก่ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้เป็นอย่างดี

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

- 2.1 อธิบายความเป็นมาของการตัดผมชาย
- 2.2 อธิบายวัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม
- 2.3 อธิบายขั้นตอนการตัดผมชาย
- 2.4 ปฏิบัติการตัดผมชาย
- 2.5 อธิบายช่องทางการตัดสัณใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

3. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

4. ระยะเวลา จำนวน 5 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี 2 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 3 ชั่วโมง

5. แผนการจัดการเรียนรู้

- 5.1 อธิบายความเป็นมาของการตัดผมชาย
- 5.2 อธิบายวัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม
- 5.3 อธิบายขั้นตอนการตัดผมชาย
- 5.4 ปฏิบัติการตัดผมชาย
- 5.5 อธิบายช่องทางการตัดสัณใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

6. การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. การบรรยาย
2. การสาธิต ทดลอง
3. การฝึกปฏิบัติจริง
4. ศึกษาจากเอกสารสิ่งพิมพ์/ใบความรู้/ CVD DVD
5. ศึกษาจากผู้รู้และวิทยากร

7. สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร / ใบความรู้/ VCD DVD
2. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร

8. การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจ

9. การจบหลักสูตร

- 9.1 มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 9.2 มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
- 9.3 มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

10. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

เกียรติบัตรออกให้โดยสถานศึกษา

11. การเทียบโอน

เทียบโอนเป็นรายวิชาเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากจำนวนชั่วโมง และความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเลือก
สาระการประกอบอาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ลงชื่อผู้เขียนหลักสูตร
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(.....)

เจ้าหน้าที่งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(.....)

กรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....อนุมัติหลักสูตร
(.....)

ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอ.....

แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรการตัดผมชาย จำนวน 5 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.อธิบายความเป็นมาของการตัดผมชาย	1. ความเป็นมาของการตัดผมชาย	1. ความเป็นมาของการตัดผมชาย	1. วิทยากรอธิบายความเป็นมาของการตัดผมชาย	1. ใบความรู้เรื่องความเป็นมาของการตัดผมชาย 2. รูปภาพ 3. สื่อออนไลน์	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม 4. ชิ้นงาน/ผลงาน 5. ประเมินผลงานผู้เรียนโดยใช้ใบงานที่กำหนด	30 นาที	-
2. วัสดุอุปกรณ์และการเลือกใช้	1. อธิบายวัสดุอุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม	1. วัสดุ อุปกรณ์ และการเลือกใช้	1. วิทยากรอธิบายอุปกรณ์ในการตัดผมชาย 2. วิทยากรอธิบายวัสดุที่ใช้ประกอบการตัดผมชาย	1. ตัวอย่างวัสดุอุปกรณ์ 2. สื่อออนไลน์	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม	30 นาที	-
3. ขั้นตอนการตัดผมชาย	1.อธิบายขั้นตอนการตัดผมชาย	1.ขั้นตอนการตัดผมชาย	1.วิทยากรอธิบายการเตรียมการตัดผมชาย	1.ใบความรู้ เรื่อง ขั้นตอนการตัดผมชาย 2.สื่อออนไลน์ 3. วัสดุ อุปกรณ์ ของจริง	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม	30 นาที	-

เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ การเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	วัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4. การปฏิบัติการตัดผมชาย	1. การปฏิบัติการตัดผมชาย	1. ปฏิบัติการตัดผมชาย	1. วิทยากรสาธิตวิธีการตัดผมชายและ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ 2. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. ใบความรู้ แบบทรงผม	1. ใบความรู้ แบบทรงผม	-	3 ชั่วโมง
5. อธิบายช่องทาง การตัดสินใจ ประกอบอาชีพให้ สอดคล้องกับ ศักยภาพของ ตนเอง ชุมชน สังคม และ สิ่งแวดล้อมอย่างมี คุณธรรมจริยธรรม	1. บอกและอธิบาย ความสำคัญในการ ประกอบอาชีพธุรกิจ ตัดผมชายได้ 2. วิเคราะห์ความ เป็นไปได้ในการ ประกอบอาชีพธุรกิจ ตัดผมชาย 3. บอกและหาแหล่ง เรียนรู้ในการประกอบ อาชีพธุรกิจตัดผมชาย 4. บอกทิศทางในการ พัฒนาการประกอบ อาชีพธุรกิจตัดผมชาย	1. ความสำคัญใน การเลือกประกอบ อาชีพธุรกิจตัดผม ชาย 2. ความเป็นไปได้ ในการประกอบ อาชีพธุรกิจตัดผม ชาย 3. แหล่งเรียนรู้การ ประกอบอาชีพ ธุรกิจตัดผมชาย 4. ทิศทางในการ พัฒนาการประกอบ อาชีพตัดผมชาย	1. วิทยากรอธิบาย ความสำคัญในการ ประกอบอาชีพธุรกิจ ตัดผมชาย และให้ ผู้เรียนร่วมแสดงความ คิดเห็น 2. วิทยากรอธิบาย ความเป็นไปได้ในการ ประกอบอาชีพธุรกิจ ตัดผมชาย และให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ วิเคราะห์	1. การบรรยาย 2. สื่อออนไลน์	1. สังเกตความสนใจ 2. ซักถาม 3. การมีส่วนร่วม	30 นาที	-

ใบความรู้ ประวัติการตัดแต่งผม และ สัญลักษณ์ไฟหมุน

ประวัติความเป็นมาเรื่องการตัดผมในอดีตนั้น เมื่อสมัยโรมันและกรีกมีการสู้รบเพื่อแย่งชิงอำนาจดินแดนและความเป็นใหญ่ เมื่อมีการสู้รบและได้รับบาดเจ็บกันเป็นจำนวนมาก ผู้ป่วยได้ป่วยอยู่ในแคมป์หรือที่พักเป็นเวลานานหลายเดือน ทำให้ผมยาว หนวดเครารุงรัง หมอเห็นดังนั้นก็เลยใช้กรรไกรที่เป็นเครื่องมือของหมอตัดให้

จากมูลเหตุดังกล่าว ในเวลาต่อมาประเทศอังกฤษและอเมริกาได้ตรากฎหมายออกมาว่าโรงพยาบาลและคลินิกจะต้องมีสัญลักษณ์เป็นแบบกาชาด ส่วนร้านตัดผมจะต้องมีสัญลักษณ์เป็นรูปเกลียว สีขาว แดง โดยสันนิษฐานว่าคงมากลัษณะเกลียวของผ้าใช้พันแผลนั่นเอง

ไฟหมุนร้านตัดผม นั้นมีชื่อเรียกว่า บาร์เบอร์โพล (Barber's Pole) มีต้นกำเนิดมาจากทางยุโรป ที่ในช่วงเวลานั้น อาชีพช่างตัดผมยังเป็นอาชีพที่รวมกันอยู่ในหมวด หมอฟันและศัลยแพทย์

ในสมัยนั้นอาชีพหมอและช่างตัดผมยังเป็นงานสาขาเดียวกันอยู่ ซึ่งนั่นแปลว่าในสมัยนั้นช่างตัดผมต้องมีความรู้ทางด้านการผ่าตัดและถอนฟันด้วย โดยหมอ/ช่างตัดผม ต้องทำงานผ่าตัดโดยพาดแถบผ้าพันแผลไว้ที่แขน 2 เส้น เส้นแรกไว้พันแขนผู้ป่วยระหว่างถ่ายเลือด อีกเส้นไว้พันหลังทำงานเสร็จ จึงกลายเป็นสัญลักษณ์และภาพจำ

โดยสีแดงที่สื่อถึง เลือด สีขาวที่สื่อถึง ผ้าพันแผล และวิวัฒนาการทำเป็นเสา ทาสีเป็นเกลียวเลียนแบบ เป็นสีขา-แดง ดูเหมือนริบบิ้น แล้วแพร่หลายจากยุโรปไปอเมริกา ซึ่งทางอเมริกาจะใส่สีน้ำเงินเข้าไปด้วย ให้มีสีตามสีหลักของธงชาติอเมริกา และแพร่หลายออกไป จนไฟหมุนร้านตัดผม เลยกลายเป็นสัญลักษณ์ของร้านตัดผมตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

อีกทั้งประโยชน์ของ ไฟหมุนร้านตัดผมนี้ยังสามารถบ่งบอกได้อีกว่าตรงไหนคือร้านตัดผม โดยไม่ต้องทำป้าย และยังบอกให้ทราบด้วยว่าร้านเปิดทำการหรือไม่ หากไฟหมุนเปิดอยู่แสดงว่าร้านเปิด เข้าไปใช้บริการได้ หากไฟปิดคือร้านปิด

ใบความรู้
อุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดผมชาย

อุปกรณ์	หน้าที่	รูปภาพ
1.ปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า	1. ทำหน้าที่ตัดผมและสร้างแบบทรงต่าง ๆ รวดรัดให้เร็วขึ้น 2. ใช้แฉ่งเพียง 1/2 ของปัตตาเลี่ยน ไม่ต้องใช้เติมหน้า 3. ใช้ปัตตาเลี่ยนเดินตามหัว	
2.กรรไกรตัด	1. ทำหน้าที่ตัดผมให้ได้รูปทรงตามต้องการ 2. ทำหน้าที่เก็บแฉ่งผมที่แหลมให้กลม	
3.กรรไกรซอย	1. ทำหน้าที่ซอยผมให้บางก่อนขึ้นทรง 2. ทำหน้าที่ลบขอบผมที่เป็นสันให้กลมกลืน 3. ทำหน้าที่ซอยผมให้ได้รูปทรงตามที่ต้องการ	
4.หวีใหญ่	1. ตักผมในส่วนที่มีผมยาวมาก ๆ เพื่อให้ปัตตาเลี่ยนตัดออก 2. ตักผมในส่วนที่ยาวออก เพื่อให้เหลือเส้นผมสั้น	
5.หวีเล็กปลายเรียว	1. ตักผมในส่วนที่สั้นในส่วนที่ติดกับผิวนั่งศีรษะ เพื่อให้ปัตตาเลี่ยนตัดออก 2. ตักเส้นผมในส่วนที่แคบ ๆ เช่น ตามแนวชายผมหรือตามเหนือใบหู เพื่อให้ปัตตาเลี่ยนตัดออก	
5.แป้ง	1. ใช้ซับเหงื่อเวลาใช้ปัตตาเลี่ยนจะได้ลื่น 2. ใช้เช็ดผมที่ตัดเพื่อดูว่าส่วนไหนไม่เรียบ 3. ป้องกันไม่ให้คัน และเส้นผมหลุดออกง่าย	
6.แปรงปัด	1. ใช้ปัดผมที่ตัด	
7.มีดโกน	1. มีดโกนเป็นเครื่องมือที่จำเป็น เพราะมีดโกนทำหน้าสำหรับใช้ในการกันชายผม โกนหน้า โกนหนวด และโกนเครา หลังจากตัดแต่งทรงผมเรียบร้อยแล้ว	

ใบความรู้

ขั้นตอนการตัดผมชาย วิธีการตัดผมทรงทรง

ขั้นตอนที่ 1 สร้างแบบทรงทรง

1. เริ่มจากจอนด้านซ้าย โดยใช้หวีใหญ่สร้างแบบ
2. วางหวีใหญ่ทะแยง ปลายหวีชิด ยกโคนหวีออกมา
3. ปัดตาเลี่ยนเดินตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบทรงทรง

1. บนใบหูซ้าย
2. ใช้หวีใหญ่วางเอนแนวนอน
3. เอียงฟันหวีออกมา
4. ปัดตาเลี่ยนเดินตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 3

1. หลังหูซ้าย
2. ใช้หวีใหญ่เอนแนวนอน
3. สันหวีชิด เอียงฟันหวีออกมา
4. ปัดตาเลี่ยนเดินตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 4

1. ด้านหลังวางหวีใหญ่ทะแยง
2. ปลายหวีชิด โคนหวียก
3. ปัดตาเลี่ยนเดินตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 5

1. ด้านหลังใบหูขวาส่วนกลาง
2. วางหวีแนวทะแยง
3. ปลายหวีชิด
4. โคนหวียก
5. ปัดตาเลี่ยนเดินตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 6

1. ด้านหลังใบหูขวาส่วนบน
2. หวีใหญ่วางทะแยง
3. ปลายหวีชิด
4. โคนหวียก
5. ปิดตาเลื่อนเดินตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 7 เก็บเชิงผมด้านซ้าย

1. วางหวีเล็กทะแยง
2. ปลายหวีชิด
3. โคนหวียก
4. ปิดตาเลื่อนตัวตัดตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 8 เก็บเชิงผมหลังหูซ้าย

1. วางหวีเล็กทะแยง
2. สันหวีชิด
3. เอียงซี่หวีออกมา
4. ปิดตาเลื่อนตัวตัดตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 9 เก็บเชิงผมด้านหลัง

1. วางหวีเล็กทะแยง
2. ปลายหวีชิด
3. โคนหวียก
4. ปิดตาเลื่อนตัวตัดตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 10 เก็บเชิงผม ด้านหลังซีกขวา

1. วางหวีเล็กทะแยง
2. ปลายหวีชิด
3. โคนหวียก
4. ปิดตาเลื่อนตัวตัดตามยาวหวี

ขั้นตอนที่ 11 เก็บเชิงผม หลังใบหู

1. วางหัวเล็กทะแยง
2. ปลายหัวชิด
- 3 โคนหัวยก
4. ปิดตาเลี่ยนตวัดตามยาวหัว

ขั้นตอนที่ 12 เก็บเชิงผมด้านขวา

1. วางหัวเล็กทะแยง
2. ปลายหัวชิด
- 3 โคนหัวยก
4. ปิดตาเลี่ยนตวัดตามยาวหัว

ใบความรู้
แบบทรงผมชาย

ทรงสกินเฮด

ทรงนักเรียน

รองทรงสูง

ทรงวินเทจ

ใบงาน
แบบบันทึก การตัดผมชาย
ให้ผู้เรียนจดบันทึก ขั้นตอนการตัดผมชาย ระหว่างที่วิทยากรบรรยาย

แบบบันทึก

วัสดุอุปกรณ์

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขั้นตอนการทำ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความคิดเห็นส่วนตัว

.....
.....
.....
.....
.....

แบบวัดและประเมินผลการตัดผมชาย

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (20)
 - 1.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจ
 - 1.2 สอบถามความรู้ความเข้าใจ
2. ทักษะการปฏิบัติ (40)
 - 2.1 สังเกตการปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม
 - 2.2 ประเมินโดยให้สาธิต
 - 2.3 แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ
 - 2.4 ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา)
3. คุณภาพของผลงาน ผลการปฏิบัติ (40)
 - 3.1 สังเกตผลงาน
 - 3.2 ตรวจสอบผลงาน
 - 3.3 มีความคิดสร้างสรรค์
 - 3.4 ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - นามสกุล

หลักสูตร กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (10 คะแนน)
1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (20 คะแนน)	
1.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
1.2 สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
2. ทักษะการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
2.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
2.2 ประเมินโดยให้สาธิต	
2.3 แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
2.4 ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา)	
3. คุณภาพของผลงาน ผลการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
3.1 สังเกตผลงาน	
3.2 ตรวจสอบผลงาน	
3.3 มีความคิดสร้างสรรค์	
3.4 ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (100 คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

บรรณานุกรม

https://thaitophair.blogspot.com/p/blog-page_7601.html

<https://ied.rtarf.mi.th/Download/ebook>

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. ว่าที่พันตรีดำรงห์ ตริยะวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
2. นางสาวนัทธมน สุกุลณมรรคา	รองผู้อำนวยการสำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอเขาค้อ สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
3. คณะกรรมการสถานศึกษา	

คณะกรรมการดำเนินงาน

1. นางสาวนัทธมน สุกุลณมรรคา	รองผู้อำนวยการสำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอเขาค้อ
2. นางบังอร วิชัยสุนทร	ครู
3. นางปาริชาติ เหลืองเพิ่มสกุล	ครู อาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน
4. นางสาวสินีนาด สีใจ	หัวหน้างานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
5. กลุ่มงานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง	
6. บุคลากร สกร.ระดับอำเภอเขาค้อ	

ผู้รวบรวม เรียบเรียง และจัดพิมพ์

นางสาววิษญารัตน์ อภิพงษ์พัฒน์	ครู กศน.ตำบล